

Sygn. akt **IIIRC 19/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2016r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący **SSR Lidia Orzechowska – Korpikiewicz**

Protokolant: **Anna Lasko**

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 r. w Kamiennej Górze

na rozprawie sprawy z powództwa **P. K.**

przeciwko **A. K. (1)**

o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny wygaś

powództwo oddała.

Sygn. akt **III RC 19/15**

UZASADNIENIE

Powód P. K. wniósł o ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny wobec syna A. K. (1) wygaś.

W uzasadnieniu podał, że od dnia przyjęcia do szpitala, całkowicie utracił zdolność osiągania dochodów. Jest osobą chorą, bezdomną i nie jest w stanie zaspokoić potrzeb swoich i uprawnionego do alimentacji. Nie posiada środków na leczenie i rehabilitację.

W. K. - opiekun prawny pozwanego A. K. (1) - wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, że pozwany jest całkowicie ubezwłasnowolniony w związku z dziecięcym porażeniem mózgowym, nie chodzi, nie siedzi samodzielnie, trzeba go karmić. Nie jest on w stanie zaspokoić swoich potrzeb z renty socjalnej w wysokości 619 zł, zasiłku pielęgnacyjnego w kwocie 153 zł i jej świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie 1.000 zł. Wymaga stałego leczenia farmakologicznego, zakupu pieluch, specjalnej diety, kosztownego sprzętu i rehabilitacji. Powód w żaden sposób nie wspiera jej w opiece nad synem. Sama zrezygnowała z pracy zawodowej aby zajmować się pozwanym, zaciągnęła kredyt na zakup samochodu umożliwiającego wożenie syna na zajęcia terapeutyczne i rehabilitację. Pozwany od dawna nadużywał alkoholu, co było powodem rozwodu, nie wykazał, że jest całkowicie niepełnosprawny i że ta niepełnosprawność ma charakter trwały.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ostatnia konkretyzacja obowiązku alimentacyjnego miała miejsce w wyroku z 8 lutego 2013 r. na kwotę 400,00 zł. Wówczas A. K. (2) miał 28 lat i był całkowicie ubezwłasnowolniony z powodu dziecięcego porażenia mózgowego. Opiekunem prawnym była jego matka W. K..

dowód: akta IX Op 21/13 obecnie III Op 20/15, akta sprawy IX RC 145/13 i wyrok z 8 lutego 2013 r. wraz z uzasadnieniem.

A. K. (2) od urodzenia chorował na dziecięce porażenia mózgowie czterokończynowe i epilepsję. Był niezdolny do samodzielnej egzystencji. Nie chodził, wykonywał jedynie mimowolne ruchy. Wymagał całodobowej opieki,

którą faktycznie wykonywała matka W. K.. Przy wykonywaniu funkcji życiowych uzależniony był od korzystania ze sprzętów rehabilitacyjnych takich jak wózek inwalidzki, pionizator, podnośnik, inhalator oraz ssak do udrażniania dróg oddechowych. Pozostawał w stałym leczeniu farmakologicznym, psychiatrycznym i neurologicznym. Zapadał na częste infekcje dróg oddechowych leczone antybiotykami. Dla podtrzymywania funkcji życiowych korzystał z bezpłatnej rehabilitacji w Ś.(...)w K., dokąd matka dowoziła go na swój koszt, w miarę posiadanych środków, z W. (około 20 km). Z powodów finansowych nie był w stanie korzystać z pełnej oferty ośrodka (5 dni w tygodniu), a forma zajęć prowadzonych przez rehabilitanta z dużą grupą nie była dla A. K. (1) wystarczająca. Wskazane były zajęcia indywidualne na które jego matki nie było stać.

dowód: akta sprawy IX RC 145/13 i wyrok z 8 lutego 2013 r. wraz z uzasadnieniem.

A. K. (2) otrzymywał wówczas rentę socjalną w kwocie 597,23 zł miesięcznie netto oraz zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł. Z funduszu alimentacyjnego otrzymuje alimenty w zasadzonej kwocie – 250 zł. W. K. nie pracowała z uwagi na konieczność wykonywania opieki nad synem. Z tego tytułu otrzymywała świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520 zł okresowo podwyższone o 100 zł (ostatnio w miesiącach lipiec – grudzień 2012). W. K. otrzymała mieszkanie gminne w C., które adaptowała, w miarę posiadanych środków, dla potrzeb zamieszkiwania z niepełnosprawnym synem. Nie posiadała majątku poza samochodem marki H. z 1993 r. który wykorzystywała także do przemieszczania syna.

dowód: akta sprawy IX RC 145/13 i wyrok z 8 lutego 2013 r. wraz z uzasadnieniem.

P. K. miał wówczas 56 lat i żył samotnie. Nie miał na utrzymaniu innych osób, poza A. K. (1). Od wielu lat nie podejmuje stałego zatrudnienia. Ostatnią stałą pracę wykonywał w Niemczech jeszcze przed rozwodem z W. K. – orzecznym w 1999 r. jako robotnik na taśmie produkcyjnej, a wcześniej zatrudniony był jako kierowca autobusu (...). W dacie ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego podejmował dorywcze zatrudnienia na budowach w okolicach W. za różnym wynagrodzeniem, uzależnionym od charakteru i ilości prac. Mieszkał z kolegą w wynajętym pokoju, za co płacił 200 zł plus 50 zł za media do spółki z kolegą. Palił papierosy, na które wydawał około 200 zł miesięcznie, cierpiał na wadę wzroku, alergię i chorował na astmę. Na leki wydawał 80-90 zł miesięcznie. W ponoszeniu tych wydatków pomagała mu znajoma i siostra. Nie utrzymywał kontaktu z alimentowanym synem

dowód: akta sprawy IX RC 145/13 i wyrok z 8 lutego 2013r. wraz z uzasadnieniem.

Obecnie sytuacja zdrowotna pozwanego 32 letniego A. K. (1) zasadniczo się nie zmieniła, przy czym ma większe problemy z oddychaniem. Matka W. K. nadal jest jego opiekunem prawnym. Sama zajmuje się synem. Nie ma żadnej pomocy ze strony rodziny. Wspólnie mieszkają w C. w mieszkaniu komunalnym. Czynnosc za to mieszkanie wynosi 157 zł. Pozostałe opłaty to: za wodę 30-40 zł miesięcznie, za gaz w butli 52 zł co dwa miesiąca. Na opał w okresie zimowym W. K. wydaje 400-500 zł miesięcznie. Za nieczystości stale płaci 24 zł. za energię elektryczną 50 zł miesięcznie. Otrzymuje dodatek mieszkaniowy w wysokości 38 zł i dopłatę do energii elektrycznej w wysokości 15 zł. Wzrosły świadczenia otrzymywane przez pozwanego i jego matkę. Z tytułu rezygnacji z pracy i sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną W. K. otrzymywała do 31 grudnia 2014r. 800 zł. i pomoc finansową w wysokości 200 zł. miesięcznie, w 2015 r. 1200 zł. a od 1 stycznia 2016r. otrzymuje 1300 zł.

Pozwany od marca 2015r. otrzymuje rentę socjalną w wysokości 640 zł i dodatek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł. Świadczenia alimentacyjne w wysokości 400 zł na rzecz pozwanego wypłacane są z funduszu alimentacyjnego. Raz na dwa lata z (...) otrzymuje pomoc w formie dofinansowania w wysokości 60% i 40% dla opiekuna dwutygodniowego turnusu rehabilitacyjnego. W 2014r. opiekun prawny pozwanego zakupił podnośnik sfinansowany przez (...) ok. 4000 zł z dopłatą ze strony opiekuna prawnego w wysokości ok. 700 zł. Pozwany stale bierze leki, które kosztują ok. 100 zł, korzysta z pielucho-majtek, które kosztują ok 56 zł. miesięcznie. Jest wożony na zajęcia do K. z C. oddalonego ok. 20 km. Opiekun prawny jest właścicielem samochodu R. (...) z 1998r. Na zmianę samochodu W. K. zaciągnęła pożyczkę w wysokości 4000 zł na okres 3 i pół roku z miesięczną ratą 160 zł. Ponadto na remont mieszkania zaciągnęła kredyt w wysokości 3000 zł i spłaca go w ratach po 116 zł. miesięcznie.

dowód: zeznania W. K. k. 135 odwrót (nagranie rozprawy z 16.03.2015r. od 00:49:55 do 01:09:50), decyzje Burmistrza Miasta L. k. 81 do 84, decyzja ZUS k. 85, faktura z 31.07.2014r. k. 63, zaświadczenie z 25.11.2014r. k. 64.

Aktualnie powód P. K. jest osobą bezdomną mieszkającą w różnych miejscach: w altankach, u znajomych, w schronisku. Pomaga mu siostra. Utrzymuje się z prac dorywczych i zbieractwa. Zarabia w ten sposób ok. 10 -15 zł dziennie. Jest uzależniony od alkoholu. Obecnie alkohol pije sporadycznie. Od 20 czerwca 2014r. do 11 lipca 2014r. przebywał w szpitalu w W. z powodu rozległej ropowicy przedramienia i ramienia prawego powstałego na skutek rozległego stłuczenia. Po zastosowanym leczeniu uzyskano poprawę stanu miejscowego. W stanie dobrym został wypisany ze szpitala do leczenia ambulatoryjnego.

Decyzją Prezydenta m.(...)W. z 15.07.2014r. przyznano powodowi prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres od 20 czerwca 2014r.

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 7. , decyzja Prezydenta M.(...)W. k. 8, zeznania powoda k. 204 (protokół z posiedzenia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w W. od 00:00:01 do 00:12:30).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice posiadają obowiązek alimentacyjny wobec dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Na tej podstawie skonkretyzowany został na kwotę 400 zł miesięcznie obowiązek alimentacyjny P. K. wobec A. K. (1), wyrokiem z 8 lutego 2013 r. Podstawa ta jest aktualna również obecnie, mimo, że uprawniony ma już 31 lat. Nigdy nie nabył on zdolności do samodzielnego utrzymywania się. Wynika to ze stanu zdrowia A. K. (1), którego zmiana nie będzie możliwa w przeszłości.

Podstawą zmiany orzeczenia alimentacyjnego (w tym także ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego) jest – w myśl przepisu art. 138 k.r.o. – zmiana stosunków, przez co należy rozumieć zmianę potrzeb uprawnionego, w przedmiotowym przypadku A. K. (1), oraz zmianę możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanych – P. K. i W. K. (art. 135 § 1 k.r.o.) przy uwzględnieniu, że formą spełniania obowiązku alimentacyjnego są także osobiste starania o utrzymanie osoby niepełnosprawnej (art. 135 § 2 k.r.o.).

Przez ostatnie trzy lata potrzeby uprawnionego do alimentacji nie zmieniły się w sposób istotny, chociaż systematycznie pogorsza się stan zdrowia A. K. (1). Jeśli idzie o potrzeby w zakresie rehabilitacji w związku z chorobą zasadniczą – dziecięcym porażeniem mózgowym, to jej celem jest nie tyle poprawa stanu zdrowia, ale przede wszystkim utrzymanie podstawowych funkcji życiowych. Rehabilitacja ta jest zatem absolutnie konieczna, a zakres jej prowadzenia ogranicza jedynie wydolność finansowa rodziny, zważywszy, że procedury rehabilitacyjne są finansowane z funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych jedynie częściowo (m. in. turnusy rehabilitacyjne, zakup sprzętu). Uwzględniając, że A. K. (2) korzysta na co dzień z bezpłatnej, aczkolwiek niewystarczającej rehabilitacji w Ś. (...)w K., to i tak W. K. ponosi znaczne koszty na dojazd do tej miejscowości z C., oddalonego o 20 km. spłaca kredyt zaciągnięty na zakup samochodu, kupuje paliwo. Świadczenia rentowe pozwanego wynoszą zaledwie 640 zł netto i zasiłek pielęgnacyjny 153 zł. Kwota taka jest niewystarczająca na zaspokojenie podstawowych potrzeb pozwanego w zakresie żywienia, leczenia, zakupu lekarstw i pieluch jednorazowych, udziału w rehabilitacji, zakupu odzieży obuwia, środków czystości i innych.

W. K. nie posiada możliwości zarobkowych z uwagi na konieczność wykonywania permanentnej opieki nad synem. Sprawuje ją troszcząc się o zabezpieczenie jego bytu, leczenie i rehabilitację. Wykonuje w ten sposób swój obowiązek alimentacyjny. Jedyńm jej dochodem jest przyznane w związku z powyższym świadczenie pielęgnacyjne, które w ostatnich latach wzrosło i od 1 stycznia 2016 r. wynosi 1300 zł (w przybliżeniu odpowiada najniższemu wynagrodzeniu). W dacie złożenia przez powoda P. K. pozwu wynosiło ono 800 zł. a matka pozwanego otrzymywała dodatkowo pomoc finansową w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. w wysokości 200 zł.

Materialnych środków utrzymania powinien zatem dostarczać - w miarę swoich możliwości - ojciec P. K.. Powód twierdzi natomiast, że jego sytuacja życiowa, zdrowotna i finansowa zmieniły się na tyle, że utracił całkowicie zdolność osiągnięcia dochodów, co uzasadnia ustalenie wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego wobec syna A. K. (1).

Ze stanowiskiem tym Sąd się nie zgodził. Niewątpliwie w dacie złożenia pozwu, przez okres około trzech tygodni powód był chory, przebywał w szpitalu z powodu rozległej ropowicy przedramienia i ramienia prawego powstałego na skutek rozległego stłuczenia. Leczenie polegało na zdrenowaniu rany i antybiotykoterapii. Z karty leczenia szpitalnego wynika, że po zastosowaniu leczenia uzyskano poprawę stanu miejscowego i w stanie dobrym wypisano do domu z zaleceniami kontynuacji leczenia w warunkach ambulatoryjnych (karta 7).

W ocenie Sądu niezdolność do pracy powoda nie ma charakteru długotrwałego, powód nie przedstawił w tym zakresie dowodu, nie stawał na komisję lekarską w celu ustalenia niepełnosprawności i uzyskania renty.

W ukształtowanej sytuacji rodzinnej powód nadal powinien czynić szczególne starania o pracę i wspierać finansowo niepełnosprawnego syna w formie alimentacji.

Sąd nie dokonywał w przedmiotowej sprawie oceny na jakim poziomie P. K. powinien łożyć na rzecz syna alimenty, czy powinny one być niższe od tych ustalonych, ponieważ żądanie pozwu dotyczyło jedynie ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego.

Wobec powyższej oceny, powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu o czym orzeczono w sentencji wyroku.